

היום נלמד בעזרת ה':

סוכה דף נו

(המשך מדף קודם)

ובחילוק לחם הפנים: למדנו במשנה שבשבת שבתוך הרגל כל המשמרות מתחלקות בלחם הפנים. הגמרא מבררת את המקור לכך.

חלק כחלק יאכלו: כאמור בגמרא לעיל מהפסוק 'ובא בכל אות נפשו.. ושירת... ככל אחיו הלויים' לומדים שכל המשמרות מתחלקות בקרבנות החג. בפסוק לאחר מכן כתוב 'חלק כחלק יאכלו' ללמד שכשם שכל המשמרות חולקות בעבודה כך חולקות באכילה. אלא שאין צורך ללמד על אכילת קרבנות החג' שהרי כבר כתוב שכל כהן שעובד בהקרבת קרבן 'לכהן המקריב אותה לו תהיה'. ולכן הפסוק בא ללמד ללחם הפנים בשבת שבתוך הרגל, שאין בו עבודה (רק מסלקים אותו מהשולחן), שמתחלק לכל הכהנים.

יכול אף בחובות הבאות שלא מחמת הרגל: כגון מוסף שבת שבתוך הרגל, שיתחלקו בו כל המשמרות? על זה מלמד המשך הפסוק 'לבד ממכריו על האבות' – חוץ ממה שסיכמו האבות ביניהם שכל אחד יקריב את הנדרים והנדברת וקרבנות ציבור של השבוע שלו.

איתמר רב אמר סוכה ואחר כך זמן: בקידוש ליל חג הראשון של סוכות מברכים על הסוכה וגם על ה'זמן' של החג-שהחיינו (כשלא בירך שהחיינו על עשיית הסוכה). נחלקו הדעות מה מברכים קודם: האם 'חיובא דיומא עדיף' כלומר ברכת הסוכה שבאה לחובת היום של חג הסוכות, ולא שהחיינו שמגיע בכל החגים. או ש'תדיר קודם' כלומר ברכת שהחיינו שנמצאת בכל החגים?

דברים שבין ב"ש וב"ה בסעודה: אחד מהדברים שנחלקו בענייני סעודה – על קידוש ליל שבת האם מקדים את ברכת היין או את ברכת היום? לדעת ב"ש ברכת היום קודמת, א. כי היום (-שבת) גורם לקידוש הנעשה על היין, ב. כי היום מגיע לפני הקידוש, שהרי קודם נכנסת שבת ואחר כך עושים קידוש על היין. לדעת ב"ה היין

(המשך בדף הבא ↓)

קודם, א. היין גורם לקידוש שבו מברכים על היום, שהרי בלי יין אין קידוש, ב. ברכת היין תדירה ותדיר קודם.

הגמרא מנסה לתלות את המחלוקת של רב ורבה בר בר חנה במחלוקת של ב"ש וב"ה.

והא הכא דחמץ עיקר ומצה טפל: בחג שבועות שחל בשבת, מחלקים לכהנים את שתי הלחם ואת לחם הפנים. קרבן שתי הלחם הבא חמץ הוא העיקר כי הוא הקרבן של חג העצרת, ואילו לחם הפנים הבא מצה טפל, כי הוא קרבן של שבת שעברה שמחלקים אותו בשבת זו. ובכל אופן המשנה מקדימה את לחם הפנים שהוא תדיר ולא שתי הלחם שהוא הקרבן שבא לחובת היום. תיובתא לרב שסובר שברכת הסוכה עדיפה כי היא חובת היום?

ושאר קרבנות ציבור: בסוף המשנה הובא שהמשמר מקריב 'שאר קרבנות ציבור ומקריב את הכל' הגמרא מבארת אלו קרבנות כלולים במילים הללו.

קייץ המזבח: מלשון 'קינח סעודה'. כאשר המזבח שובת מקרבנות – מקריבים עליו קרבנות 'קייץ המזבח' הנקנים מהכסף שבקופות 'נדבה' שבמקדש.

משנה: בין מלפניה בין מלאחריה: כאשר שמיני של סוכות חל ביום שישי - המשמרות שהגיעו לחג אינן יכולות לחזור לבתיהן ומתעכבות בשבת, וכן כאשר ראשון של סוכות חל ביום ראשון – המשמרות שמגיעות לחג הסוכות מקדימות ובאות כבר משבת, ולכן כל המשמרות חולקות בלחם הפנים עם המשמר השבועי.

אבל אם יש הפסק של יום בין החג לשבת - המשמרות המתעכבות חולקות רק בשתי לחמים, והמשמר השבועי מקבל עשר לחמים (שאותם חולקים ביניהם המשמר הנכנס והיוצא) כפי שיתבאר כל זה בגמרא.

הנכנס נוטל שש והיוצא נוטל שש: המשמר היוצא והמשמר הנכנס מתחלקים בלחם הפנים. לדעת רבי יהודה הנכנס מקבל שתי חלות יותר מהיוצא, בשכר הגפת הדלתות שפתחו המשמר היוצא בבוקר.

הנכנסין חולקין בצפון: כהני המשמר הנכנס חולקים את הלחם שקיבלו בצפון העזרה, בכדי שיראו שצד צפון עיקר שבו שוחטים את הקרבנות (קדשי קדשים). ואילו היוצאים חולקים בדרום להראות שהם עוזבים את המקום.

(המשך בדף הבא ↓)

אבל משמרת בילגה קיבלה קנס מחכמים שתמיד היא חולקת בדרום גם בכניסה. ועוד קנסו אותה שהטבעת שלה (24 טבעות היו בעזרה כנגד כל משמר) שהיתה משמשת לתפיסת הקרבן לצורך השחיטה – היתה קבועה. כלומר כל הטבעות נפתחו ונסגרו, והיא היתה קבועה בלי יכולת להיפתח. ועוד שהחלון שלה היה סתום (אחד מ-24 חלונות שהיו ב'בית החליפות' שבהם היתה מניחה כל משמרת את הסכינים שלה).

גמרא: ונימא ליה דל בדל: שיאמרו המשמר היוצא למשמר הנכנס: בואו נתקזז. כלומר הרי אם עכשיו תקבלו שבע, כאשר תצאו תקבלו רק חמש, ומדוע לא נתחלק תמיד חמש חמש? הגמרא מתרצת שעדיף לאדם לקבל במתנה דלעת קטנה מיד, ולא לחכות עד שהיא תגדל ותהפך לדלעת גדולה, מחשש שמא יתחרט הנותן במשך הזמן.

ובמוספין חולקים: המשמר היוצר והמשמר הנכנס מתחלקים בעורות של קרבנות מוספי שבת. הגמרא מקשה מבריייתא שלא כתוב בה חלוקת המוספין, ומתרתת שהבריייתא הזו לא מדברת על חלוקת הקרבנות בין המשמרות ולכן לא הזכירה זאת.

ויש אומרים משמרתו שוה לבוא: משמרת בילגה זילזלה בעבודה ולא באה לעבוד במשמרת שלה, ונשארה משמרת ישבב (הקודמת לה) לשבוע נוסף. ומשכך זכתה משמרת ישבב המעבירה את העבודה למשמרת בילגה - לחלוק בצפון גם כשהיא יוצאת, במקום משמרת ישבב שחולקת בדרום גם כשהיא נכנסת.

שותא דינוקא בשוקא: דיבורו של התינוק בשוק מגיע ממה ששמע בית הוריו. אביה של מרים ביזה את העבודה בתוך ביתו, ובעקבות כך אמרה ביתו את הדברים המזעזעים הללו.

אוי לרשע אוי לשכנו: כפי שלומדים מבית שיש בו נגע, שחולצים את האבן שעליה הנגע, גם אם היא אבן משותפת לשכן שגר בצמוד. וממילא ודאי שטוב לצדיק טוב לשכנו כי 'מידה טובה מרובה ממידת פורענות' (פי חמש מאות).

הדרן עלך מסכת סוכה

"אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו"

זכות גדולה היא להגיע ליום הדין עם מסכת סוכה!

בברכת כתיבה וחתומה טובה

צוות מבט לִדְדָה